

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 8/24

2024 m. sausio 16 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-33/22 | *Österreichische Datenschutzbehörde*

Parlamento tyrimo komitetas iš esmės turi laikytis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento

Taip nėra tuo atveju, kai jis faktiškai vykdo veiklą, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą

Valstybės narės parlamento, naudojantis jam priklausančia vykdomosios valdžios kontrolės teise, įsteigtas tyrimo komitetas iš esmės turi laikytis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR)¹. Be to, kai šioje valstybėje narėje yra tik viena priežiūros institucija, ji iš esmės yra kompetentinga prižiūrėti, kaip šis tyrimo komitetas laikosi BDAR. Vis dėlto, kai tyrimo komitetas faktiškai vykdo veiklą, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą, jam netaikomas BDAR, taigi ir priežiūros institucijos kontrolė.

Nationalrat – Austrijos Nacionalinė Taryba – įsteigė tyrimo komitetą ir pavedė jam ištirti galimą politinę įtaką Federalinei Konstitucijos apsaugos ir kovos su terorizmu tarnybai².

Šis tyrimo komitetas apklausė vieną liudytoją; apklausa buvo transliuojama per žiniasklaidos priemones. Šios apklausos protokolas buvo paskelbtas Austrijos parlamento interneto svetainėje. Nepaisant liudytojo prašymo užtikrinti anonimiškumą, buvo nurodytas visas jo asmenvardis.

Liudytojo nuomone, nurodžius jo asmenvardį buvo pažeistas BDAR, todėl jis pateikė skundą Austrijos duomenų apsaugos institucijai. Jis paaiškino, kad dirba įslaptintu pareigūnu policijos greitojo reagavimo būryje, atsakingame už kovą su nusikalstamumu viešosiose vietose. Duomenų apsaugos institucija atmetė skundą, motyvuodama tuo, kad pagal valdžių padalijimo principą jai, kaip vykdomosios valdžios institucijai, draudžiama tikrinti, kaip tyrimo komitetas, priskirtas prie įstatymų leidžiamosios valdžios, laikosi BDAR. Tuomet liudytojas kreipėsi į Austrijos teismus, kad užginčytų šį požiūrį.

Austrijos administracinis teismas pateikė Teisingumo Teismui klausimą, ar tyrimo komitetui, priskirtam prie įstatymų leidžiamosios valdžios ir atliekančiam su nacionaliniu saugumu susijusį tyrimą, taikomas BDAR ir duomenų apsaugos institucijos priežiūra.

Teisingumo Teismas nusprendė, kad Valstybės narės **parlamento**, naudojantis jam priklausančia vykdomosios valdžios kontrolės teise, **įsteigtas tyrimo komitetas iš esmės turi laikytis (BDAR)**.

Tiesa, BDAR netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai jį atlieka valstybės institucijos vykdydamos veiklą, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą. Vis dėlto **neatrodo, kad nagrinėjamu tyrimu savaime būtų siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą**, tačiau tai turi patikrinti Austrijos administracinis teismas. Iš tiesų tyrimo komitetas turėjo ištirti galimą politinę įtaką vykdomajai valdžiai priklausančiai valdžios institucijai, kuriai pavesta užtikrinti Konstitucijos apsaugą ir kovoti su terorizmu.

Taigi nacionalinis saugumas gali pateisinti iš BDAR kylančių pareigų ir teisių apribojimus teisėkūros priemonėmis. Vis

dėlto iš bylos medžiagos nematyti, kad aptariamas tyrimo komitetas būtų teigęs, jog liudytojo pavardės atskleidimas buvo būtinas nacionaliniam saugumui užtikrinti ir grindžiamas teisėkūros priemone. Tačiau šiuo klausimu reikalingus patikrinimus turės atlikti Austrijos administracinis teismas.

Kadangi Austrija nusprendė įsteigti vienintelę priežiūros instituciją, kaip tai suprantama pagal BDAR, t. y. duomenų apsaugos instituciją, ši, nepaisydama valdžių padalijimo principo, iš esmės taip pat yra kompetentinga prižiūrėti, kaip tyrimo komitetas, kaip antai nagrinėjamas šioje byloje, laikosi BDAR. Tai lemia tiesioginis BDAR veikimas ir Sąjungos teisės viršenybė taip pat nacionalinės konstitucinės teisės atžvilgiu.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas [sprendimo tekstas ir prireikus jo santrauka](#) nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „Europe by Satellite“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2016 m. balandžio 27 d. [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento \(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.

² 2021 m. gruodžio 1 d. šią tarnybą pakeitė Valstybės saugumo ir žvalgybos tarnybos direkcija.